

Diskussionsfrågor, förändringsteori och RBA

Förändringsteori

1. IMs förändringsteori bygger på att vi måste arbeta på flera olika nivåer i samhället för att skapa hållbar och varaktig förändring. Varför är det viktigt att angripa problem i samhället på olika nivåer?
2. IMs förändringsteori handlar om att bygga upp partnerskap med organisationer för att bygga ett starkt civilsamhälle på plats. Vilka tror du är fördelarna med att stötta och samarbeta med lokala organisationer?
3. IM arbetar tillsammans med partners på **individnivå** med empowerment och mobilisering. Kan du se exempel på förändring på individnivå i någon av utbildningsfilmerna? Vilken förändring kan du se och hur har den skett?
4. På **organisationsnivå** arbetar IM och partners med empowerment, mobilisering samt påverkansarbete. Vad finns det för exempel på förändringsarbete på organisationsnivå i filmerna? Vilken förändring kan du se och hur har den skett?
5. På **institutionell nivå** arbetar IM och partners med mobilisering och påverkansarbete, vilket kan handla om att påverka lagstiftningen i ett land och/eller utmana exkluderande normer och värderingar i samhället. Kan du ge exempel på förändringsarbete på den institutionella nivån från någon av filmerna? Vilken förändring kan du se och hur har den skett?
6. IM och partners arbetar med **empowerment** för att skapa egenmakt hos individer så att de kan hävda och agera utifrån sina rättigheter. Hur kan arbetet med att skapa egenmakt se ut? Ge exempel från filmerna.
7. IM och partners arbetar med att **mobilisera** rättighetsbärare så att de tillsammans kan bilda en starkare röst. Hur kan arbetet med att mobilisera människor se ut? Ge exempel från filmerna.

Frågor kring förändringsteori till utbildningsfilmerna

Nu när du sett filmen ”Hur skapas förändring?” försök hitta exempel på förändringsteorin i berättelserna i de andra utbildningsfilmerna genom frågorna nedan till respektive film.

Malawi – Anne Chiwere

1. Anne Chiwere i handlingskraftsfilmen från Malawi berättar att det idag är många kvinnor som bedriver affärsverksamhet. Hon menar att kvinnor måste uppmuntras till att hitta sätt att minska fattigdomen i Malawi. Hur tror du att kvinnors ekonomiska egenmakt kan bidra till att skapa varaktig förändring?
2. I filmen kan vi se hur kvinnor genom att gå samman i sparlåneklubben kan hävda sin rätt till ekonomisk inkludering. Vad är betydelsen av ekonomisk inkludering för att skapa hållbar förändring på individ- och organisationsnivå?

Indien – Narala Amarvathi

1. I handlingskraftsfilmen från Indien får vi följa Narala Amarvathi som är aktiv i en grupp som arbetar med Fairtrade. Gruppen sparar varje månad 100 rupier per person i en sparlåneklubb. På vilket sätt kan Fairtrade bidra till hållbar förändring på individ-och organisationsnivå?
2. Narala berättar i filmen att mäns arbete tidigare värderades högre, men att det nu är både kvinnor och män som drar hem pengar. Vad tror du har bidragit till utvecklingen som Narala beskriver?

Exempel från Jordanien – Mona Nahla

1. I en av filmerna får vi följa Mona Nahla som är aktiv i IMs partner I am Human i Jordanien. I filmen genomför Mona tillsammans med en grupp rullstolsburna personer ett s.k. ros-initiativ, där de delar ut rosor till personer som hjälper dem ta sig upp för en lång trappa vid ett torg i centrala Amman. På vilket sätt syftar ros-initiativet till att skapa förändring i samhället?
2. Mona Nahla i handlingskraftsfilmen från Jordanien drömmer om att bli aktiv i politiken, för att kunna vara en röst åt personer med funktionsnedsättningar. IM stöttar IaHs arbete att uppmuntra personer med funktionshinder att ta plats i politiken. Vilken betydelse har representation för att skapa hållbar och varaktig förändring?
3. Mona berättar att organisationen IaH har hjälpt henne växa mentalt. Tidigare brukade hon aldrig göra anspråk på sina lagstadgade rättigheter, men hon säger att hon nu gör det hela tiden. Vad kan det finnas för hinder för människor att känna till och hävda sina rättigheter? Kan du se exempel i Sverige där människor möter hinder för att kunna göra anspråk på sina rättigheter?

Exempel från Moldavien - Ludmila Iachim

1. I handlingskraftsfilmen från Moldavien får vi följa Ludmila Iachim, aktiv i organisationen Motivatie. I filmen träffar hon och några andra medlemmar Moldaviens vice hälsovårdsminister för att diskutera infrastruktur och tillgängligheten för personer med funktionsnedsättningar. Hur kan förändring ske genom att kräva ansvar av de som har makten?
2. Ludmila säger i filmen att när man pratar om tillgänglighet inom samhällets infrastruktur förstår folk inte. De inser inte att problemen finns. Kan du ge exempel på exkluderande strukturer i det svenska samhället som påverkar handlingsutrymmet för personer du möter i din verksamhet som IM-volontär?

Zimbabwe – Tracey Chimoyo

1. I filmen från Zimbabwe får vi följa Tracey Chimoyo som är aktiv i gräsrotsorganisationen Mandeya2. Tracey är en stark förändringsagent och arbetar bland annat för att barn som förlorat en eller två föräldrar ska kunna fullfölja sin utbildning. Vilka fördelar kan du se med att Tracey har kunskap om de lokala förhållandena där hon verkar för att förändringen ska bli hållbar?
2. I filmen möter vi pojken Shelton Ngwenya vars mamma, Spiwe Saungweme haft svårt att betala skolavgiften till följd av hennes mans bortgång. Med hjälp av Traceys arbete får pojken Shelton Ngwenya trots sina skulder till skolan ta del av sina betyg samt möjlighet att fortsätta studierna på högstadienivå. Hur bidrar utbildning till att skapa förändring på individnivå?

El Salvador – Reina Guzmán

1. På individnivå kan förändring ske när människor får förmåga och möjlighet att själva hävda sina rättigheter. Genom den feministiska organisationen RUM fick Reina Guzmán i filmen El Salvador bekräftelse på att hon var på rätt väg när hon lyckats stoppa våldet som hennes man utsatte henne. Vad tror du det var som gjorde att Reina fick förmågan att stoppa våldet och göra anspråk på sina rättigheter?
2. I filmen från El Salvador berättar Reina Guzmán om att mäns våld mot kvinnor är något som många kvinnor i landet vant sig vid och därför ser som normalt. Vad kan det bero på att människor i utsatta situationen inte alltid är medvetna om vilka rättigheter de har?

Sverige, Adam, Javid och Linnea

1. I filmen får vi följa tre individer som på olika sätt har upplevt diskriminerande och kränkande händelser som påverkat deras handlingsutrymme. På vilket sätt tror du att personerna i filmen kan ha påverkats av formella och informella strukturer såsom lagar, normer?
2. Javid har funnit ett engagemang i en cirkusgrupp som tränar tillsammans och även uppträder. Hur tror du att Javid har påverkats av att vara en del av cirkusgruppen?
3. ”Det finns en plats för mig här. Jag passar hur bra som helst”, säger Adam om sitt jobb på IKEA. Vad tror du det har inneburit för Adam att känna så?
4. Linnea berättar att om hon hade kunnat välja hade hon valt att inte tvingats fjäntas för sin rätt att finnas till. Varför tror du att Linnea ändå valt att kämpa mot sexuella kränkningar bland annat genom sitt instagramkonto?
5. Vilka likheter och skillnader kan du se mellan de tre personernas berättelser?
6. På individ-, och organisationsnivå jobbar IM med **empowerment**. På vilket sätt har Javid, Adam och Linnea tagit makten över sin egen situation?
7. Försök att koppla samman personernas erfarenheter av empowerment med IMs förändringsteori. Hur har Javid, Adam och Linnea förändrat sin situation?
8. IM arbetar med **mobilisering** på individ- och organisationsnivå. Finns det exempel i filmen på hur människor genom att gå samman med andra kan bilda en starkare röst och agera utifrån sina rättigheter?
9. Hur kan Linneas arbete mot sexuella kränkningar påverka samhället på den institutionella nivån?
10. Genom cirkusen får Javid möjlighet att dela med sig av sin berättelse om hur han kom till Sverige. På vilket sätt kan Javid påverka?

Rättighetsbaserat arbete (RBA)

När du sett filmen “Vad är rättighetsbaserat arbete?” Använd frågorna nedan för att reflektera över filmen:

1. Deltagande är en av de fyra principer som utgör grunden för ett rättighetsbaserat arbete. Vilka fördelar kan du se med att de som påverkas av arbetet är med och formar förändringen?
2. Ansvarsutkrävande är en av de fyra principer som rättighetsbaserat arbete baseras på vilket handlar om att utkräva ansvar av de som har makten. Vad tror du krävs för att människor ska kunna utkräva ansvar av de som har makten?
3. Principen om icke-diskriminering slår fast att de mänskliga rättigheterna är universella och gäller för alla. Om du ser till den verksamhet du är engagerad i som IM-volontär, har du upplevt situationer där människor inte kunnat uttrycka och hävda sina rättigheter?
4. Den fjärde principen som utgör basen för rättighetsbaserat arbete handlar om transparens. Vad innebär transparens? Kan du ge exempel på tänkbara positiva effekter av ett transparent arbetssätt?